

Aktualitātes

Publicēts: 23.08.2020.

Sabiedrībā balstīti sociālie pakalpojumi un deinstitucionalizācija

Labklājības ministrija kopā ar Latvijas plānošanas reģioniem un pašvaldībām visā Latvijā īsteno projektu, kura ietvaros ar ES fondu finansējuma atbalstu pašvaldības varēs radīt plašu pakalpojumu klāstu, lai bērni, kas šobrīd dzīvo sociālās aprūpes centros, varētu augt ģimeniskā vidē un bērni ar funkcionāliem traucējumiem varētu saņemt sociālo aprūpi un rehabilitāciju savā pašvaldībā.

Savukārt pieaugušie ar garīga rakstura traucējumiem atbilstoši savām iespējām un ar speciālistu atbalstu varēs izvēlēties dzīvot patstāvīgi un strādāt sev piemērotu darbu.

Tādējādi projekta ietvaros Latvijā notiks deinstitucionalizācija - lieli institucionālās aprūpes centri tiks aizstāti ar sabiedrībā balstītiem sociālajiem pakalpojumiem un ģimeniskai videi pietuvinātiem pakalpojumiem.

Vairāk informācijas par projektu [meklē šeit](#).

Sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveidošana

Labklājības ministrija ar Eiropas Sociālā fonda atbalstu līdz 2021. gadam pilnveidos sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmu. Tās ietvaros izstrādās un izmēģinās sabiedrībā balstītu pakalpojumu finansēšanas un atbalsta personas pakalpojuma ieviešanas mehānismus.

Īstenojot iepriekšminēto, būs nodrošināts atbalsta personas pakalpojums pilngadīgiem cilvēkiem ar smagiem funkcionāliem traucējumiem, tajā skaitā ar smagiem garīga rakstura traucējumiem. Tāpat plānota vairāku finansēšanas mehānismu [izmēģināšana](#) sabiedrībā balstītu pakalpojumu sniegšanā bērniem ar funkcionāliem traucējumiem un pilngadīgiem cilvēkiem ar garīga rakstura traucējumiem. Praktiskā izmēģināšanā iesaistīs 630 cilvēkus ar garīga rakstura traucējumiem un bērnus ar funkcionāliem traucējumiem.

Tādējādi paredzēts maksimāli izmantot un stiprināt paša cilvēka ar invaliditāti resursus un potenciālu, lai viņiem būtu iespēja nodrošināt pašaprūpes iespējas, ilgāk uzturēties savā dzīvesvietā un saņemt savām vajadzībām atbilstošus sabiedrībā balstītus pakalpojumus. Līdz ar to samazināsies nepieciešamība pēc ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūciju pakalpojumiem.

Pasākumu īstenošanā būs piesaistīti arī sadarbības partneri – pakalpojuma sniedzēji un tās pašvaldības, kuras ir plānošanas reģionu sadarbības partneri reģionu deinstitucionalizācijas projektu īstenošanā.

Iepriekšminēto paredz ar Centrālo finanšu un līguma aģentūru noslēgtais līgums par projekta "Sociālo pakalpojumu atbalsta sistēmas pilnveide" īstenošanas uzsākšanu visā Latvijā. Projekta īstenošanu uzraudzīs Sociālo pakalpojumu attīstības padome.

Kopējais plānotais finansējums 4,72 milj. eiro, tai skaitā ESF finansējums 4,02 milj. eiro un valsts budžeta finansējums 709,06 tūkst. eiro.

Asistenta pakalpojums pašvaldībā

Asistenta pakalpojuma pamatmērķis ir mazināt invaliditātes sekas, veicinot personu ar invaliditāti mobilitāti un iesaistīšanos sabiedriskajā dzīvē, kā arī atslogot personu ar invaliditāti ģimenes locekļus.

No valsts budžeta finansētais asistenta pakalpojums pašvaldībā sniedz iespēju personai ar ļoti smagu vai smagu invaliditāti (I un II invaliditātes grupa), nokļūt dažādās vietās ārpus mājokļa, saņemt pakalpojumus. Asistenta pakalpojumu pašvaldībā nodrošina

personas deklarētās dzīvesvietas sociālais dienests.

Ņemot vērā situācijas izvērtējumu no divu gadu periodā kopš asistenta pakalpojuma pašvaldībā ieviešanas, Labklājības ministrija sadarbībā ar iesaistītajām pusēm konstatēja nepilnības pakalpojuma ieviešanā un secināja, ka tādā formā, kā pakalpojums tika īstenots līdz šīm izmaiņām, nav uzskatāms par mērķtiecīgu pakalpojumu, kas veicina personu ar invaliditāti integrēšanos sabiedrībā, it īpaši līdzdalību izglītībā un darba tirgū.

Lai efektīvizētu asistenta pakalpojumu pašvaldībā un salāgotu valsts budžeta iespējas ar personu ar invaliditāti vajadzībām pēc minētā pakalpojuma, 2015. gada 10. novembrī ar Labklājības ministra rīkojumu Nr.87 ir izveidota darba grupa asistenta pakalpojumu pašvaldībā pilnveidošanai. Darba grupā ir pārstāvji no Labklājības ministrijas, Izglītības un zinātnes ministrijas, Latvijas Pašvaldību savienības, Latvijas Pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienības, Latvijas neredzīgo biedrības, Invalīdu un viņu draugu apvienības "Apeirons", Latvijas cilvēku ar īpašām vajadzībām sadarbības organizācijas "SUSTENTO" un Latvijas Autisma apvienības. Darba grupas mērķis ir līdz 2016. gada beigām izstrādāt priekšlikumus izmaiņām normatīvajā regulējumā, lai asistenta pakalpojumu pašvaldībā padarītu efektīvāku.

<https://www.lm.gov.lv/lv/aktualitates-6>